

گیلان نامه

مجموعه مقالات گیلان شناسی
در زمینه تاریخ، فرهنگ، هنر، زبان، ادبیات و مردم شناسی

(جلد دوم)

به کوشش
م. پ. جکتاجی

سرشناسه	: پورا احمد جکتاجی، محمد تقی، ۱۳۲۶-، گردآورنده
نام و نام پدیدآور	: گیلان نامه: مجموعه "مقالات گیلان شناسی" (در زمینه تاریخ، فرهنگ، هنر، زبان، ادبیات و مردم شناسی) / به کوشش م.پ. جکتاجی.
مشخصات نشر	: رشت: طاعتی، ۱۳۶۶-
مشخصات ظاهری	: ج. مصور، جدول، نقشه.
شابک	: دوره: ۱-۳-۶۳۴۶-۹۶۴: دوره، انتشارات گیلکان: ۱۵۰-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸: ۷۰۰۰ ریال (ج. ۱): ۲۵۰۰۰ ریال (ج. ۲): ۳۲۰۰۰ ریال (ج. ۳): ۸۰۰۰ ریال (ج. ۴): ۲۵۰۰ ریال (ج. ۴)، چاپ دوم ۱۵۰۰۰ ریال (ج. ۵): ۵۰۰۰ ریال (ج. ۵): ۹۶۴-۶۳۴۶-۹۶۴: ج. ۱: ۱۴-۸۲۸۳-۹۶۴: ج. ۷: ۲۹-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸: ج. ۶: ۳۹-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸: ج. ۵: ۴۹-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸: ج. ۱۰: ۵۷-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا .
یادداشت	: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۶۹).
یادداشت	: ج. ۳ (چاپ اول: ۱۳۷۱).
یادداشت	: ج. ۴ (چاپ اول: ۱۳۷۴).
یادداشت	: ج. ۱ (چاپ دوم: ۱۳۷۴).
یادداشت	: ج. (چاپ اول: ۱۳۸۰).
یادداشت	: ج. ۶ (چاپ اول: ۱۳۸۵) (فیبا).
یادداشت	: ج. ۷ (چاپ اول: ۱۳۹۰) (فیبا).
یادداشت	: ج. ۸ (چاپ اول: ۱۳۹۳) (فیبا).
یادداشت	: ج. ۹ (چاپ اول: ۱۳۹۶) (فیبا).
یادداشت	: ج. ۱۰ (چاپ اول: ۱۳۹۰) (فیبا).
یادداشت	: از جلد شش بعد توسط انتشارات گیلکان منتشر می شود.
موضوع	: مقاله، بررسی، رن
موضوع	: Persia 20th centuries
موضوع	: گیلان - مقاله و خطابه
موضوع	: Gilan (Iran: Province) - Address, says, lectures
رده بندی کنگره	: ۹۵۵/۲۳
رده بندی دیویی	: ۹۵۵/۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۷۷-۹۰۴

گیلان

نشر گیلکان

رشت: خیابان انقلاب - اول کوچه گنجه ای - بن صفری - پلاک ۱۱۶

صندوق پستی ۴۱۷۴-۴۱۶۳۵ تلفکس ۳۲۲۲-۰۱۱۰۱۰۱۰۱

Jaktaji.gilakan@gmail.com

❖ گیلان نامه، مجموعه مقالات گیلان شناسی، جلد دهم

❖ به کوشش: م.پ. جکتاجی

❖ طرح روی جلد: ماکان جکتاجی

❖ صفحه آرای: هنر و اندیشه

❖ چاپ اول: ۱۳۹۸

❖ چاپ و صحافی: شاهد

❖ شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۵۷-۰-۸۲۸۳-۹۶۴-۹۷۸ ISBN: 978-964-828-57-0

شابک دوره گیلان نامه: ۱۰-۳-۶۳۴۶-۹۶۴-۹۷۸-10-3 ISBN: 978-964-6346-

فهرست مطالب

.....	مقدمه	۵
.....	درباره زنده یاد عبدالرحمان عمادی / م. پ. جکتاجی	۹
.....	نقش موسیال دمکرات‌های قفقاز بر رشد اندیشه‌های انقلابی در گیلان / دکتر عباس پناهی	۱۳
.....	فعل مرکب گیلکی / مسعود پورهادی	۲۹
.....	بررسی موردی واژه‌های «تالشی لنگران» با «گیلکی رشت» / م. پ. جکتاجی	۴۱
.....	واژه شناسی شرفشاه سوئن (suēn = سائیدن) / عباس حاکی	۴۹
.....	تنوع پیشوندهای فعلی در زبان گیلکی، تالشی و تاتی / دکتر جهان‌دوست سبزه‌علی‌پور	۵۹
.....	پژوهشی در بقاع متبرکه شهر رشت / رسول سعیدی‌زاده	۸۱
.....	تالش‌ها و جنبش مشروطیت گیلان با رویکردی به مداخله‌ی روس‌ها در تالش / دکتر فریدون	
.....	شایسته	۹۱
.....	آیین‌های آفتاب خواهی و باران خواهی در گیلان / هوشنگ عباسی	۱۰۵

- چاه در فرهنگ و زندگی مردم روستای پشکه (از توابع کوچصفهان) / غلامحسین عظیمی ۱۱۹
- استفاده از انگور محلی در لسکوکلایه قدیم / جلال علیدوست لسکوکلایه ۱۲۵
- آیین‌ها و جشن‌های مربوط به فعالیت‌های تولیدی و معیشتی در منطقه دیلمان / حسین کیهان‌پور ۱۳۱
- مطالعات احداث راه آهن قزوین - رشت (دوره ناصرالدین شاه) / دکتر عبدالکریم گلشنی ۱۳۷
- زبان معیار گیلکی، یک پُرسمان حیاتی / محمد سعید محصصی ۱۳۹
- فهرست آثار کریم کشاورز / حسین مسرت ۱۶۵
- زمستان در فرهنگ تالشان (از یلدا تا نوروز) / سید مؤمن منفرد چماچار ۱۷۷
- نمایشنامه پهلوا کاری مشترک از هنرمندان تهران و گیلان / رضا نوزاد ۲۰۱
- روش روغن کشی از گیاهان دارویی در رودبار به شیوه سنتی / نورالدین هاشمی تکلمی ۲۱۳
- گزارش مقدماتی جاری و اسطفاوی در روستای تاریخی فیله رودبار / بهروز همرنگ ۲۲۳
- فهرست نه جلد گیلان نامه به شیر (جلد اول تا نهم) ۲۴۷

مقدمه

یکی از خواسته‌های دلم که برای نرنگ کردن بوم گیلان زمین - پاره شمالی ایران عزیز - همیشه می‌طید، چاپ و نشر ده جلد مجموعه گیلان‌نامه است. که با تأخیری ناخواسته اما آشنا برای مخاطب، بالاخره صورت انجام پذیرفت و با چاپ دفتر حاضر، به اصطلاح «پکیج» ده جلدی آن بسته شد. نمی‌دانم! شاید یادگاری ماندگار برای گیلانیان و عموم ایران شمال ایران باشد یا نباشد! اما سعی من بر این بود. اگر چنین شد، خوشحالم تلاش به کار رفته بی‌ثمر نبوده است و یک مجموعه ده جلدی در شمال پژوهی پدید آمده است.

باز، یکی از اساسی‌ترین نیت فراهم آورنده در انتشار گیلان‌نامه‌ها، اهدای آن‌ها به عزیزانی از دست شده بود که عمر پربارشان را در راه گیلان‌شناسی و گیلان پژوهی و به طور کلی مطالعات مربوط به شمال ایران گذاشته بودند که به گمان من این کمترین ادای دین به این عزیزان از دست شده است. هم‌چنان‌که نه جلد پیشین آن به ترتیب به زنده یادان: محمد ولی مظفری کججیدی، دکتر رضا مدنی، جهانگیر سرتیپ‌پور، سیدعلی زیباکناری، محمود پاینده لنگرودی، شیون فومنی، سیدمحمدتقی میرابوالقاسمی، جعفر خمami زاده و فریدون نوزاد تقدیم گردید، مجلد دهم نیز به یکی از فرزندگان دانشمند و فرهیخته و از دست شده این سرزمین، زنده یاد استاد عبدالرحمان عمادی تقدیم گردید. مردی که در دوران حیات خود آن طور که باید شناخته نشد و قدر ندید، در حالی که یادگاری‌های بزرگ و

مانا از خود به جا گذاشت. سنت مرده پرستی هم چنان با ماست و آن جا هم که از زندگان تقدیر می‌شود متأسفانه گاه دچار نوعی شتابزدگی و لابی‌گری است.

در این دفتر نیز افزون بر همکاری برخی یاران قدیمی در مجموعه گیلان‌نامه، همکاران شایسته و بایسته جدیدی به یاری ام شتافتند که حضورشان را گرامی و مقتنم می‌دارم. غنا و دلپذیری جلد دهم را مدیون یاری و هم‌پایی همکاران شرکت‌کننده در این دفتر می‌دانم و رهین مهر آنان هستم. در عین حال افسوس و دریغ دارم از مرگ زودرس و نابهنگام دوست باستان‌شناس و آگاه دلم مهندس بهروز همرنگ که به ناگاه جمع یاران را گذاشت و رفت.

در پایان، زحمت نمونه خوانی درست و دقیق دخترم نرگس پوراحمد جکتاجی هستم که با اشتیاق و وسواس کم‌خیر خود یار و یاورم شد تا این مجلد نیز به زیور طبع آراسته شود. امیدوارم گیلان‌نامه‌ها هم چنان بیاید و دوره ده ساله دوم را از سر گیرد، با مشی دیگر و پرمحتواتر.

م. پ. جکتاجی

رشت - تیرماه ۱۳۹۸